

ל פי כן היה בטוח שהדברים הרעים שאמרת על פלוני סופם להגיע לאזניו של לוני, כי זהו כחה של רכילות..."

שמו של אדם

המנהג שאדם יזכיר את שמו לאחר תפלת "שמונה עשרה", בבקשת אלקי נצור לשוני מרע", טעמו נאמר בספרים, שהוא כדי שלאחר מאה ועשרים ינה יזכור האדם את שמו. נשאלת השאלה: מדוע נקבעה הזכרה זו דוקא ב"אלקי צור לשוני מרע"?

התירוץ לכך הוא, משום שעל ידי לשון-הרע עלול האדם לאבד את שמו עצמי, שכן מובא שמי שמספר לשון הרע בחברו, מפסיד — המגנה — את ויותיו לטובת המגונה וחובותיו של האחרון עוברות לו (ראה "ספר חסידים"). לכן, כדי שישאר האדם בעל השם, חוזר הוא במכוון על שמו לאחר שהוא מבקש מה' שינצור לשונו מרע.

לשון הרע ברשות

שאל פעם מיהו את החפץ-חיים, על שום מה לא הכניס בספרו "חפץ-יים" את ההלכה אם מיהו מרשה לאחרים שיספרו עליו לשון הרע?¹ היתה תשובתו: אם אפילו לפי הדין מותר באופן כזה לספר לשון הרע, רי לא היה כדאי לפרסם הלכה זו, שכן היתר כזה ודאי שהיה גורם ללשון הרע במדה מרובה.

גם בחובל בעצמו אין לחבול

פעם סיפר אחד מבני ביתו בנוכחותו בענינו של ר' מ. קצף החפץ-חיים ז"ל ואמר: "אינני חפץ לשמוע מדברים באחרים, דייני בחסרונות של עצמי דבר אודותם".

משהתנצל המספר בזה, שר' מ. אך זה ביקר פה וסיפר זאת על עצמו, ינה החפץ-חיים: "אין חורה לאדם כשהוא סוטר לעצמו, אך חורה לו כשאחר וולק לו סטירה".

1. יש לעיין אם דומה זה לדין: "האומר לחבירו קרע את כסותי על מנת שאתה יטור הרי זה פטור" (חשן משפט סימן ש"פ) או: "קטע את ידי סמא את עיני על מנת שאתה יטור" (שם סימן תכ"א).